

Azərbaycanın 1-ci xanımı, 1-ci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO və İSESKO-nun xoşməramlı səfiri, Milli Məclisin deputatı Mehriban xanım Əliyevanın təqdimata ehtiyacı yoxdur. Buna baxmayaraq, biz bu yazıda 1-ci xanımın fəaliyyətindən bəzi məqamlara toxunmağa istəyirik.

Bizim Mehriban!

Birinci xanımın qısa bioqrafiyası

Mehriban Əliyeva Bakıda ziyalı ailəsində anadan olub. Atasını Milli Elmlər Akademiyasının akademiki, fizika-riyaziyyat elmləri doktoru, professor, Milli Aviasiya Akademiyasının rektoru Arif Mir Cəlal oğlu Paşayev, anasını şərqsünas alim, filologiya elmləri doktoru, professor, Milli Elmlər Akademiyasının Şərqsünaslıq İnstitutunun direktoru olmuş, ərəb ədəbiyyatı sahəsində mütəxəssis Aida Nəsir qızı İmanquliyevadır.

Mehriban Əliyeva 1982-ci ildə Bakıda 23 sayılı orta məktəbi qızıl medalla bitirib, Nəriman Nərimanov adına Azərbaycan Dövlət Tibb İnstitutunun müalicə işi fakültəsinə daxil olub. İkinci kursdan təhsilini İ.M.Seçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb İnstitutunda davam etdirib, 1988-ci ildə bu institutu əlaçı diplomu ilə bitirib. 1988-92-ci illərdə Moskva Göz Xəstəlikləri Elmi-Tədqiqat İnstitutunda işləyib.

Mehriban xanım Heydər Əliyev Fonduna onun açılmasından 10 may 2004-cü ildən bu günədək rəhbərlik edir. Fondun işinin əsas istiqaməti ən müxtəlif sahələrdə humanitar fəaliyyətdir. Bura valideyn himayəsindən məhrum uşaqlara kömək, uşaq evlərinin, internat-məktəblərin abadlaşdırılması və maddi bazalarının yaxşılaşdırılması daxildir. Fond təhsil, səhiyyə, mədəniyyət sahələrində irimiqyaslı proqramlar həyata keçirir.

Uğurlu fəaliyyətinə görə, 2017-ci ildə vitse-prezident vəzifəsinə təyin olunub və hazırda bu vəzifədə çalışır.

Fond Azərbaycanın hüdudlarından kənarda da uğurlu layihələr həyata keçirir, ümumbəşəri mədəniyyət abidələrinin bərpasında da iştirak edir. Bu fəaliyyətlərinə görə, bir sıra ölkələrin və beynəlxalq təşkilatlarının orden və mükafatlarına layiq görülüb.

Humanizmin canlı mücəssəməsi

Humanizm, mərhəmət, vətənpərvərlik, xeyirxahlıq hisslərinə söykənən fəaliyyətlə cəmiyyətdə böyük nüfuz qazanmış Heydər Əliyev Fondunun ölkəmizdə təhsil sisteminin inkişafı ilə bağlı qarşısına qoyduğu başlıca məqsəd Azərbaycanda bu sahənin müasir dövrün əsas tələblərinə uyğun səviyyəyə yüksəldilməsi, potensial kadrların yetişdirilməsindən ibarətdir.

Fondun prezidenti Mehriban xanım Əliyeva 2005-ci ilin əvvəlində paytaxtda internat məktəbləri və uşaq evlərində olduqdan sonra "Uşaq evləri və internat məktəblərinin inkişafı proqramı"nın hazırlanıb həyata keçirilməsini təmin edib.

Respublikamızdakı uşaq evləri və internat məktəblərindəki mövcud problemlərin həll olunmasına yönəldilən proqram fondun təhsil sahəsindəki fəaliyyətinin əsas istiqamətlərindən birinə çevrilib. İlkin mərhələdə aparılmış monitorinqdən sonra uşaq müəsisələrində təhsil və sosial sahədə problemlərin həllinə yönələn 4 mühüm istiqamət:

texniki dəstək, təhsil, səhiyyə və ictimai fəallıq prioritet kimi müəyyənləşdirilib.

Heydər Əliyev Fondunun səhiyyə sahəsində ən çox əks-səda doğuran layihələrindən biri məhz "Diabetli uşaqlara ən yüksək qayğı" layihəsi olub. Layihə çərçivəsində Azərbaycanda diabet xəstəliyinə düçar olmuş 14 yaşınadək uşaqlar 2004-2006-cı illər ərzində müntəzəm olaraq lazımı miqdarda insulin preparatları və şpris-qələmlərlə təmin ediləblər.

"Talassemiyasız həyat naminə" layihəsi isə bu xəstəliyin geniş yayıldığı ölkələrdən hesab olunan Azərbaycanda böyük rəğbətlə qarşılanıb. Bu xəstəlikdən əziyyət çəkən uşaqların təhlükəsiz və keyfiyyətli qanla təmin olunması üçün donor xidmətinin inkişafı, bu istiqamətdə əhəlinin maarifləndirilməsi, prenatal diaqnostika üsulu ilə xəstəliyin proqnozlaşdırılması məsələlərinə xüsusi diqqət yetirilib.

Heydər Əliyev Fondu təhsilin, səhiyyənin, mədəniyyətin, incəsənətin, idmanın inkişafına xidmət edən konkret layihələrlə yanaşı, regional inkişaf tədbirlərinə də yaxından dəstək verir.

Tanrı bağışlayanları sevir

Azərbaycanın birinci xanımı üzərinə götürdüyü xoşməramlı missiya ilə həm də insan hüquqlarının qorunmasına, vətəndaş

cəmiyyəti ideyalarının cəmiyyətdə daha da möhkəmlənməsinə, habelə cəza siyasətinin humanistləşdirilməsi prosesinə öz töhfələrini verir.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 84-cü ildönümü münasibətilə hələ 2007-ci ilin may ayında parlamente təqdim etdiyi amnistiya aktı layihəsi ilə bağlı Mehriban xanım deyib: "Bu təşəbbüsü irəli sürərkən mən hesab edirdim ki, səhv etmiş, cinayət törətmiş insanlara bir daha imkan verməliyəm ki, onlar azad həyata qayıtsınlar, ailələrinə, yaxınlarına qovuşsunlar, cəmiyyətdə öz yerlərini tapa bilsinlər."

Ardı Səh. 5

Əvvəli Səh. 4

Ağır cinayət törətməyən insanları bəşşiləyərək biz həm onları normal həyata qaytarırıq, həm də müstəqil Azərbaycanın humanizm prinsipləri əsasında inkişaf etdiyini nümayiş etdiririk. Mən əminəm ki, cəmiyyətdə bütün ağır, çətin problemləri xeyirxahlıqla, insansəverliklə, mərhəmətlə həll etməyə çalışmaq lazımdır. Bu, vətəndaş cəmiyyətinin formalaşmasında ən əsas şərtlərdən biridir”.

Amnistiya aktı nəticəsində azadlıqdan məhrum etmə qismində cəza çəkən məhkumlardan təqribən 1500 nəfər cəzaçəkme müəssisələrindən azad edildi, habelə azadlıqdan məhrumetmə cəzası ilə bağlı olmayan cəzalara məhkum olunmuş təqribən 7500 nəfər şəxs cəzasından azad edildi.

Ümummilli liderin humanist siyasətinə daim yüksək sədəqət nümayiş etdirən fondun prezidenti Mehriban xanım Əliyeva humanizm və sevgi hissələrini oyadan milli bayramımız olan Novruz münasibətilə növbəti amnistiya təşəbbüsü irəli sürərək bununla bağlı qərar layihəsini Milli Məclisə təqdim etdi.

Ölkə parlamenti və Prezident İlham Əliyev tərəfindən təsdiq edilən Amnistiya aktı nəticəsində təqribən 9 min nəfər amnistiya aktının təsiri altına düşdü, 1.700 məhkum azadlıqdan məhrumetmə yerlərindən azad edildi.

Fond cəmiyyəti mərhəmət və huma-

Bizim Mehriban!

çanta və digər məktəb ləvazimatlarının verilməsi Heydər Əliyev Fondunun ənənəsidir. 2004-cü ildən başlayaraq fond hər il qaçqın və məcburi köçkün ailələrindən olan 1-ci sinif şagirdlərini, eləcə də Gürüstəndə yaşayan soydaşlarımızı yeni dərs ili ərəfəsində hədiyyə etdiyi çanta və dərs ləvazimatı ilə sevindirir. Rusiya paytaxtında və ayrı-ayrı şəhərlərdə fəaliyyət göstərən Azərbaycan məktəblərinə göstərilən müntəzəm qayğı da bu qəbildəndir.

Fondun son illərdəki başlıca fəaliyyət istiqamətlərindən biri də ölkənin təhsil problemlərinin həllində nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlardan sayılan YUNESKO-nun geniş imkanlarından səmərəli şəkildə faydalanmaqdan ibarət olub. Azərbaycanla YUNESKO arasında bir neçə istiqamətdə əməkdaşlıq münasibətləri qurulub- bu əlaqələr, əsasən, "Təhsil hamı üçün" proqramını, "Assosiativ məktəblər", texniki-peşə sahəsində əməkdaşlıq, inklüziv təhsil layihəsi, ali məktəblərdə YUNESKO kafedrlarının yaradılması və digər sahələri əhatə edir.

Ölkəmizdə təhsilin sürətli inkişafı, gələcək nəslin təlim-tərbiyəsinin yüksək səviyyədə qurulması, onların Azərbaycanın layiqli vətəndaşları kimi yetişməsi istiqamətində Heydər Əliyev Fondunun gördüyü məqsədyönlü işlər ilk növbədə milli ruha söykənən vətənpərvərlik hissəsinin təcəssümüdür.

Dövlətlər iqtisadiyyatı, millətlər mədəniyyəti ilə tanınır

Azərbaycan mədəniyyəti Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım

nizm ruhunda köklənməyə yönəlmiş nəcib addımlarını bu gün də inamla davam etdirir. Cəmiyyətdə tam bir inam var ki, Heydər Əliyev Fondu bundan sonra da insan hüquq və azadlıqlarının keşiyində etibarlı dayanmaqla vətəndaş cəmiyyəti və hüquqi dövlət quruculuğu siyasətinə töhfələrini verəcək.

"Qüvvət elmdədir, başqa cür heç kəs..."

...heç kəsə üstünlük eyləyə bilməz". Dahı Azərbaycan filosofu, alimi və şairi Nizami Gəncəvi bu müdrik kəlamı ilə elmin və təhsilin insan həyatında ən qiymətli sərvət olduğunu göstərmişdir. Azərbaycanın 1-ci xanımının ən böyük amalı xalqın elmlənməsi, maariflənməsi və dünyada layiq olduğu yüksək yerə çıxmasıdır.

Məhz bu məqsədlə Fond bütün imkanlarından istifadə etməklə məktəb tikintisinə daha çox diqqət ayırır. Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə həyata keçirilən "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb" proqramı tədris prosesinin günün tələbləri

səviyyəsində qurulmasına imkan verən müasir məktəb binalarının inşasına istiqamətlənib.

Layihəsi çərçivəsində yüzlərlə məktəb binası inşa və ya təmir olunaraq müasir

avadanlıq, istilik sistemi, zəngin kitabxanalar, əyani vəsait və kompüter avadanlığı ilə təchiz olunub.

"Təhsilə dəstək" layihəsi çərçivəsində hər yeni ilin əvvəlində məktəblilərə

Əliyevanın şəxsiyyətində özünə etibarlı hamı tapıb. Ötən dövrdə Azərbaycanın görkəmli alimlərinin, yazıçı və bəstəkarlarının yubileylərinin keçirilməsi, "Kitabi-Dədə Qorqud" dastanının 1300 illiyinin beynəlxalq miqyasda qeyd olunması, YUNESKO-nun "Dünya irs siyahısı"na İçərişəhərin Şirvanşahlar Saray Kompleksinin, Qobustan Qoruq Muzeyinin və Atəşgahın da daxil edilməsi Azərbaycanın 1-ci xanımının milli mədəniyyətin dünya miqyasında təbliği sahəsindəki fəaliyyətinin bir istiqamətidir.

Bu sahəyə qayğıını fəaliyyətində daim əsas tutan Heydər Əliyev Fondunun prezidenti xalqın varlığını özündə yaşadan mənəvi-intellektual irsə yüksək həssaslıqla yanaşır, onun dünya arenasında təbliğində fəal iştirak edir.

Mehriban xanım Əliyevanın birbaşa himayəsi ilə son illər Azərbaycanda muğam sənətinin qorunması, inkişafı və təbliği sahəsində böyük işlər görülür. Azərbaycan muğamının YUNESKO-nun bəşəriyyətin qeyri-maddi irsinin şah əsərləri siyahısına daxil olunması bilavasitə bu fəaliyyətin nəticəsidir.

Ardı Səh. 6

Əvvəli Səh. 5

Fondun milli mədəniyyətin təbliği sahəsində həyata keçirdiyi ən uğurlu layihələrdən biri də "Qarabağ xanəndələri" albomunun hazırlanması olub. YUNESKO xətti ilə hazırlanmış alboma bu adın seçilməsi ilə bütün dünyaya Qarabağın əzəli və əbədi Azərbaycan torpağı, muğamın isə ən nadir nümunələrinin bu torpağa məxsus olduğu nümayiş etdirilib.

2009-cu ilin mart ayında Azərbaycanın birinci xanımının təşəbbüsü ilə keçirilən Beynəlxalq muğam festivalı Azərbaycan mədəniyyətinin, musiqisinin bütün dünyada tanınması və təbliği istiqamətində mühüm tədbirlərdən biri kimi yadda qalıb. Tədbirdə YUNESKO-nun baş direktoru Koşiro Matsuura, habelə dünyanın 17 ölkəsindən çoxsaylı qonaqlar iştirak ediblər.

Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə mətamadi olaraq Qəbələdə Beynəlxalq musiqi festivalı və pianoçuların müsabiqəsi keçirilir.

Ümumiyyətlə, Fondun diqqət yetirdiyi sahələr cəmiyyətin olduqca həssas qütbləridir və bunun mərkəzində milli genefondun inkişafı, xalqın minilliklərdən keçirib bugünə çatdırdığı mədəni, milli, əxlaqi dəyərlər sistemi dayanır. Fondun müxtəlif layihələrini birləşdirən ortaq nöqtə isə məhz milli genefondun qorunmasıdır.

Əsl həyat yoldaşı nümunəsi

Birinci xanım indiyədək gördüyü işlərdə, fəaliyyətində həmişə həyat yoldaşının dəstəyini hiss etdiyini, ona güvəndiyini Moskvada çıxan "Bakı" jurnalına bildirmişdi. Mehriban Əliyeva jurnala verdiyi müsahibəsində qeyd edir: "Ölkənin birinci xanımı olmaq asan deyil. Tədris kameralarına, sənə zillənən baxışlara öyrəşirsən. Bunu öz həyat atributun kimi qəbul edirsən. Ölkə prezidentinin həyat yoldaşı olmaq məsuliyyətli, çətin işdir. Sən yalnızca özünü və ailəni yox, həm də haradasa öz ölkəni təmsil edirsən. Sözlər, hərəkətlər, davranış hamısı yerində olmalıdır".

Birinci

xanım həmçinin həyat yoldaşı ilə mübahisə etmədiyini, prezidentin düşüncəsinə və dünyagörüşünə böyük önəm verdiyini deyir: "Ailə həyatındakı çoxillik təcrübəm mənə göstərib ki, ilham hər hansı problemi düzgün qiymətləndirə və nəticəni əvvəlcədən görə bilir. Mən onun məsləhətlərini dinləyirəm, amma öz intuisiyama da güvənirəm. Əlbəttə, elə hallar olur ki, bizim baxışlarımız tutuşmur. Amma bu, mübahisə üçün səbəb ola bilməz. Biz artıq çoxdan bir-birimizə hörmət etməyə öyrəşmişik".

Mehriban Əliyeva məşhur "İzvestiya" qəzetinə verdiyi müsahibəsində isə prezidentlə şəxsi həyatları barədə belə danışırdı: "İlhamla mənim çox şeylər barədə təsəvvürümüz eynidir. Biz təxminən oxşar mühitdə böyümüşük. Böyüdüyümüz mühit əsrin bütün mürekkəbləklərinə baxmayaraq, öz ideallarına, mənəvi dəyərlərinə, milli ənənələrinə sadıq qala bilən Azərbaycan ziyallarıdır. Belə köklərə malik olmaq xoşbəxtlikdir. Qa-

dın, hətta əgər o, prezidentin xanımı da olsa, hər şeydən əvvəl, qadındır, ailədə sülhün, razılığın və məhəbbətin təminatçısıdır. Mənim üçün çox vacibdir ki, həyat yoldaşım olduqca dolğun və gərgin iş günündən sonra evə gəlir və burada onu anlayır və dəstəkləyirlər, onu qiymətləndirir və sevirlər".

I Avropa Oyunlarının və İslamiadanın təşkilində, keçirilməsində 1-ci xanımın əvəzsiz əziyyətini də mütləq qeyd etmək lazımdır. Məhz onun zəhməti, rəhbərlik etdiyi komandanın düzgün istiqamətləndirmə qabiliyyəti sayəsində Azərbaycan bu imtahandan da layiqincə çıxdı, bütün dünya mətbuatı Azərbaycanın təşkil etdiyi bu möhtəşəm tədbirlərdən yazdı.

Müzəffər sərkərdənin əzmkar döyüş yoldaşı

Öz dövrünün böyük ictimai xadimi, görkəmli şəxsiyyəti adını hər əsrdə yalnız bir neçə qadın qazana bilir. Yalnız dünya miqyasında tanınmış, böyük ictimai fəaliyyətdə bulunmuş, humanist ideyaları həyata keçirmək üçün çalışmış qadınlar "Əsrin böyük qadını".

fəxri tituluna layiq görülür. Mehriban Əliyeva bu beynəlxalq səviyyəli titula layiq görülmək üçün nominant kimi irəli sürülüb. Hər bir azərbaycanlı inanır ki, birinci xanımımız bu yüksək ada gölüləcək. O, buna layiq olduğunu çoxdan sübut edib.

Azərbaycanın birinci xanımı humanist fəaliyyətin, qayğıkeşliyin, eləcə də hansısa problemlərlə qarşılaşan, hansısa məqamda hüquqları pozulan sırayı vətəndaşların ümid, pənah yerinə çevrilib.

Mehriban xanım ən ağır, ən çətin işlərdə, təhlükəli səfərlərdə öz həyat yoldaşını Ali Baş Komandanımızı tək buraxmayıb, həmişə onun yanında olub. 2-ci Qarabağ müharibəsində var gücü ilə çalışdı və qələbə üçün öz töhfələrini verdi. Həm daxili, həm beynəlxalq arenada həqiqətləri çatdırmaq, ölkəmizə, xalqımıza haqq işində dəstək qazanmaq üçün mümkün olan hər şeyi etdi. Onun mətinliyi Azərbaycan qadınlarını ruhlandırır və arxa cəbhədə qələbəyə inamla çalışmalarına töhfə verir.

Müharibədən sonra azad olunmuş ərazilərə minalardan təmizlənməmiş bölgələrə səfərdə onu həmişə prezidentimizlə yanaşı görmək olar. Mehriban xanım göstərdi ki, Azərbaycan qadını dünyanın ən humanist, ən qayğıkeş, ən sülhpərvər qadını olmaqla yanaşı, həm də lazım gəldikdə Vətəni, xalqını qorumaq üçün öz paltarını hərbi geyimlə əvəz edib ən təhlükəli döyüş bölgəsində peyda ola bilər.

Azad olunmuş torpaqlarımızdan çəkilişlər edib öz sosial şəbəkə səhifəsində yaymaq öz mətinliyini və səmimiyyətini sübut edən 1-ci xanımın hər belə paylaşımında "Sizin Mehriban" imzasını gören insanlar onun həqiqətən də bizim Mehriban olduğunu anlayırlar.

Bəli, o təkəcə dövlətimizin 1-ci vitse-prezidenti, Milli Məclisin deputatı, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri deyil, o bizim üçün ilk növbədə, sadəcə, bizim Mehribandır.

Lalə Mehralı

